

Programa de Millora
i Innovació en la Formació de Mestres

MILLORA DE LA FORMACIÓ INICIAL PER A LA DOCÈNCIA

ACCIONS ESTRATÈGIQUES

DOCUMENT ELABORAT PER LA COMISSIÓ TÈCNICA DE SEGUIMENT DEL MIF

DOCUMENT DE TREBALL

DocsMIF4. ANNEX 1

Aquesta obra està subjecta a la llicència Creative Commons 3.0 de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades.

Podeu consultar la llicència completa a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>

Primera edició: juny 2018

Martínez, M.; Prats, E. (coord.) *Millora per a la formació inicial per a la docència. Accions Estratègiques*. Barcelona, Programa de Millora i Innovació en la Formació Inicial de Mestres. Col·lecció Documents MIF núm. 4. Annex1 2018.

ÍNDIX

Presentació	3
I. Estructura i contingut de la formació.....	3
Acció 1. Modificació de l'estructura de les titulacions.....	4
Acció 2. Millora del pràcticum.....	5
Acció 3. Millora de la qualitat docent a les universitats i de la qualitat de l'aprenentatge dels estudiants.....	8
II. Professorat universitari.....	11
Acció 4. Millores en els equips docents universitaris.....	11
Acció 5. Dignificació de les plantilles de professorat universitari.....	13
III. Carrera professional docent	14
Acció 6. Accés a la professió.....	14
Acció 7. Mobilitat funcional del professorat.....	16
Acció 8. Formació permanent del professorat	17

El present document és el resultat d'un procés de debat amb agents socials i educatius destacats. Té la finalitat de contribuir a la implementació del model proposat al document *Millora de la formació inicial per a la docència. Reflexions i propostes*, elaborat a instàncies de la Comissió Tècnica del Programa MIF.

S'estructura en tres apartats: i) estructura i contingut de la formació; ii) professorat universitari; iii) carrera professional docent. Els tres apartats es concreten en vuit accions estratègiques, que suggereixen línies d'acció prioritàries, amb indicació de mesures concretes i necessitats específiques que acompanyarien l'aplicació d'aquestes accions, juntament amb una indicació dels agents implicats.

I. ESTRUCTURA I CONTINGUT DE LA FORMACIÓ

Dins d'aquest àmbit, l'objectiu final és redissenyar les vies d'accés a la professió docent amb quatre objectius centrals:

- i. Millorar la competència dels futurs mestres com a peça clau de la qualitat de tot el sistema.
- ii. Assolir un màster universitari (ISCED7) com a nivell mínim de formació inicial per als docents de l'etapa obligatòria.
- iii. Tenir una estructura d'estudis que s'adeqüi als perfils que necessiti el sistema educatiu tot fent possible un cos únic de docents d'educació bàsica amb la capacitat de canviar de perfil en el marc d'una carrera professional.
- iv. Organitzar programes de formació complementaris a altres graus universitaris per possibilitar l'accés a la professió docent de graduats en altres disciplines.

La implantació d'aquests objectius implica canvis profunds, no només en l'estructura dels estudis universitaris de formació de mestres, sinó també en la regulació de l'accés a la professió i, probablement, de l'estructura del sistema educatiu. No obstant, ja es

poden fer actuacions concretes per avançar en aspectes d'aquests objectius bo i preparant les facultats d'educació per assumir la resta d'objectius quan es produeixin els canvis normatius i legislatius necessaris.

ACCIÓ 1. MODIFICACIÓ DE L'ESTRUCTURA DE LES TITULACIONS

Un dels punts essencials de la proposta de model formatiu del MIF és el canvi de l'estructura dels estudis de formació inicial de docents per exercir a les edats 0-18. Aconseguir canviar l'estructura dels estudis a un model de 3+2 és un objectiu ambiciós que implica varies administracions.

- a) En un primer estadi, el sistema apostaria per un model 4+1 aprofitant les estructures dels graus existents dels quals les universitats podrien modificar les memòries, de manera harmònica i amb la col·laboració de l'AQU, amb la voluntat de definir perfils similars de titulacions.
- b) Els postgraus només seran efectius si el Departament d'Ensenyament els inclou com a requisit per a l'accés a la professió, o com a mèrit amb altíssima puntuació. Aquests màsters es podrien aprofitar, en un primer moment, per donar resposta a les necessitats de perfils que tingui el sistema educatiu i per implementar el pràcticum de docent resident. Així mateix, l'existència d'aquests màsters facilitaria el disseny de formacions complementàries basades en el reconeixement i la convalidació de formació d'altres graus; això permetria començar a obrir l'accés a la docència a graduats d'àmbits afins a les àrees de coneixement representades als currículums de l'etapa obligatòria.

MESURES CONCRETES

- A. Acordar canvis en els plans docents que incloguin un nucli de matèries comunes als dos primers anys dels graus i que assegurin la complementarietat de la formació que s'oferirà en els postgraus. El procés de definició ha d'estar consensuat entre les universitat i la seva acreditació consensuada amb l'AQU.
- B. Definir postgraus, per part de les universitats i en diàleg amb el Departament d'Ensenyant, ajustats a les necessitats del sistema educatiu. Aquests postgraus haurien de seguir un procediment d'acreditació consensuat amb l'AQU.

- C. Habilitar una fórmula, per part del Departament d'Ensenyament, que reconegui aquests postgraus com a mèrit important per a la borsa i les oposicions.

ÒRGAN RESPONSABLE

- ✓ Universitats que ofereixen graus d'Educació Infantil i Educació Primària
- ✓ AQU
- ✓ Departament d'Ensenyament

OBSERVACIONS

La situació actual de manca de professorat de diverses especialitats de secundària es podria abordar a partir d'aquestes actuacions posant així les bases per a les passeres i els complements formatius que contempla el document del Model Formatiu del MIF.

ACCIÓ 2. MILLORA DEL PRÀCTICUM

El Programa MIF ha identificat la millora del pràcticum com un dels aspectes més importants per aconseguir l'objectiu de millorar les competències dels futurs mestres. L'objectiu final és un model de pràctiques en estreta coordinació entre tutors de les universitats i de les escoles, a partir d'un pla de formació compartit, amb dues fases diferenciades: una primera fase, durant el grau, amb un model basat en l'actual amb les millores indicades a continuació; una segona fase, durant un postgrau professionalitzador, en el qual els alumnes seguiran amb una doble tutorització universitat-escola però amb un model de docent resident.

MESURES CONCRETES

- A. Establir criteris per a la selecció de centres educatius com a centres formadors de pràctiques. Aquests criteris han de tenir en compte la implicació amb l'entorn social dels centres educatius; la implicació dels centres educatius en projectes d'innovació i millora educativa; el compromís i la qualitat professional destacada dels tutors dels centres educatius; l'existència d'un responsable del pla de formació per part del centre educatiu que asseguri la coordinació pedagògica dels tutors i el seguiment dels estudiants en pràctiques, i la disponibilitat expressa que els estudiants en pràctiques

podran participar de totes les activitats que desenvolupen els docents al centre educatiu.

- B. Millorar la tutorització a la universitat i als centres formadors de pràctiques. Aquesta acció està relacionada directament amb les actuacions de l'acció de millora en els equips docents universitaris (vegeu Acció 4).
- C. Millorar la coordinació entre la universitat i els centres educatius, com també amb el Departament d'Ensenyament, que hauria de millorar el reconeixement als tutors. La mesura pot començar per una acció coordinada entre totes les universitats per relacionar-se conjuntament amb els centres educatius formadors i establir protocols similars i un disseny compartit d'aquest aspecte de la formació.
- D. Establir criteris compartits per part de totes les universitats catalanes, identificant-ne els ítems avaluable (disseny, desenvolupament i avaluació d'una unitat didàctica, projectes de compromís social,...).
- E. Oferir una edició pilot del màster en Educació Bàsica per a persones acreditades per exercir la docència a infantil, primària i secundària. Aquest màster ha de contenir un pràcticum resident amb un enfocament i contingut clarament diferenciat però complementari al que ja ha rebut aquest professorat, i garantint la seva qualitat mitjançant un procés de verificació i acreditació a través de l'AQU.

ÒRGAN RESPONSABLE

- ✓ Universitats que ofereixen graus d'Educació Infantil i Educació Primària
- ✓ Departament d'Ensenyament

OBSERVACIONS

- a) Relacionat amb la mesura A, cal disposar d'una xarxa estable de centres educatius, com a centres formadors de pràctiques, i elaborar mecanismes menys burocràtics de selecció d'aquests centres que facilitin l'acord entre les parts interessades i fomentin la fidelització. Així mateix, cal potenciar un model de pràctiques compartit per part de totes les universitats catalanes i basat en projectes de compromís social (PCS) es-

- estructurats en cinc fases: 1) detecció de necessitats i proposta del servei; 2) negociació amb els agents implicats (equip directiu, mestres i tutor); 3) planificació del projecte; 4) implementació i 5) avaluació i reconeixement de la comunitat.
- b) També vinculat amb la mesura A, cal que els centres formadors acullin un nombre d'estudiants en pràctiques proporcional a les línies que ofereixen. La proposta és de 6 estudiants per línia.
 - c) Relacionat amb la mesura B, cal establir el requisit de posseir una formació específica per als responsables del pla de formació i per als tutors de pràctiques dels centres formadors, com també per als tutors de pràctiques de les universitats. Aquesta formació estarà consensuada entre les universitats i el Departament d'Ensenyament i serà dissenyada conjuntament per professorat de les universitats i dels centres formadors amb un ampli coneixement de l'acció tutorial per formar estudiants en pràctiques.
 - d) Quant a la mesura B, cal establir un complement retributiu per als tutors dels centres formadors de pràctiques i un reconeixement de dedicació i econòmic per als responsables del pla de formació de pràctiques de centres formadors. També cal incorporar aquests responsables dels plans de formació com a professorat d'alguna de les universitats que hi tenen estudiants de pràctiques, mitjançant la figura de professorat associat docent (similar a l'associat metge o creant-ne una de nova). La condició de tutors i de responsables de plans de formació serà un mèrit en el desenvolupament professional docent. Les universitats programaran els recursos suficients per tal de formalitzar contractes com a professors vinculats -associats/docents- als responsables dels plans de formació dels centres. Això es veuria facilitat per l'aplicació de la mesura A.iii de l'acció 4, recollida a l'àmbit de professorat universitari relacionada amb la dignificació de les plantilles.
 - e) La designació dels tutors de pràctiques de les universitats correspon a cada equip deganal de les facultats que formen mestres. L'experiència professional com a docent en centres educatius serà un mèrit per accedir a la condició de tutor de pràctiques.
 - f) Quant a la coordinació de les pràctiques a les universitats, cal reforçar les comissions de pràctiques, com a referent i enllaç entre centres formadors i universitats, conformant un nucli estable de professorat amb un nombre màxim de 3-4 membres.

- g) Per a pràcticums de 12 crèdits, comptabilitzats com a dedicació de l'estudiant, cal garantir per al tutor de la universitat una assignació mínima de 0,75 crèdits per estudiant, amb una valoració equivalent a les universitats privades.
- h) El Departament d'Ensenyament haurà de redefinir la figura del tutor de pràctiques per donar-li més reconeixement i facilitar-ne la coordinació amb les universitats.
- i) En relació a les mesures C i E, cal establir un sistema de mentoria per al professorat resident en pràctiques, que inclogui la figura del docent mentor en condicions similars a les dels responsables del pla de formació de pràctiques dels centres formadors.
- j) Relacionat amb la mesura C, les universitats hauran d'establir relacions més estretes amb els centres formadors, amb l'objectiu de bastir equips docents mixtos efectius. Cal implementar projectes de millora i innovació compartits entre centres educatius i universitats, coordinant tutors del centre educatiu, tutors d'universitat i estudiants de pràctiques que vinculin les experiències reals de pràctiques dels estudiants amb la recerca, com per exemple amb el treball de fi de grau.
- k) Quant a la mesura D, cal garantir que el pla docent del pràcticum compartit per part de totes les universitats integri les mesures universals, addicionals i intensives d'inclusió i atenció educativa a l'alumnat dels centres educatius, que són les que haurà de desenvolupar el mestre tutor, i el pla de suport individualitzat.
- l) També en relació amb la mesura D, cal constituir una comissió interuniversitària de seguiment que vetlli pel pla de formació per a l'acompanyament als pràcticums.
- m) Amb relació a la mesura E, cal que el màster es desmarqui de la intensificació disciplinària per centrar-se en la millora i la innovació a partir de la solució o el plantejament de reptes educatius actuals.
- n) També amb relació a la mesura E, inicialment, i de manera pilot, es podria oferir aquest màster amb un enfocament especialitzat, com per exemple, en relació amb el desplegament d'instituts-escola o d'escoles rurals.

ACCIÓ 3. MILLORA DE LA QUALITAT DOCENT A LES UNIVERSITATS I DE LA QUALITAT DE L'APRENTATGE DELS ESTUDIANTS

Un dels factors essencials en la millora de la qualitat de la formació de docents és la qualitat del professorat de les universitats i la dels aprenentatges dels estudiants. Per

tant, cal una renovació del rol del professorat universitari en un context docent on el centre ha de ser l'activitat d'aprenentatge de l'estudiant.

MESURES CONCRETES

- A. Tenint en compte els projectes desenvolupats en el marc dels plans de millora de les facultats que formen mestres, de les convocatòries ARMIF i les propostes dels grups de treball del Programa MIF, proposem avançar en la consolidació d'una cultura docent del professorat que integri:
- i. Metodologies que fomentin l'aprenentatge col·laboratiu, i la competència d'aprendre a aprendre, per tal que el futur docent prengui consciència de la importància d'ensenyar-la, com ensenyar-la i com avaluar-la. També, més aprenentatge basat en la investigació on l'estudiant dirigeixi la seva pròpia recerca, combinada amb treballs en petits grups i amb contractes de treball cooperatiu.
 - ii. Una cultura d'exigència acadèmica i d'avaluació de competències que permeti construir criteris compartits, rúbriques i proves que permetin assegurar l'adquisició de competències dels estudiants.
 - iii. Situacions reals d'aula i situacions que il·lustrin pràctiques educatives alineades amb aquestes metodologies on els estudiants aprenguin a desenvolupar el rol de docent.
- B. Considerant l'experiència de treball compartit entre les universitats per identificar els nivells d'aprenentatge i desenvolupament competencial necessaris per accedir als estudis de mestre que van permetre dissenyar les proves d'accés PAP, proposem continuar amb aquest treball compartit i estendre el seguiment acadèmic dels nivells d'aprenentatge, dels coneixements adquirits i les competències dels estudiants al llarg dels estudis, en els següents àmbits:
- i. Domini lògic-matemàtic.
 - ii. Domini comunicatiu i lingüístic.
 - iii. Domini digital.
 - iv. Domini relatiu a les mesures universals, addicionals i intenses d'inclusió i atenció educativa a l'alumnat dels centres educatius.

ÒRGAN RESPONSABLE

- ✓ Professorat, equips docents, departaments universitaris, consells d'estudi i coordinació de titulacions de les facultats.
- ✓ Universitats que ofereixen graus d'Educació Infantil i Educació Primària

OBSERVACIONS

- a) Cal establir un compromís entre el professorat implicat amb la formació de docents que comporti una revisió en profunditat de les pràctiques docents i una millora de la qualitat dels aprenentatges.
- b) Cal promoure equips docents formats per professorat de cada grup o curs que elabori un pla conjunt de millora de la docència i aprenentatge en el grup.
- c) Cal promoure contractes programa amb els equips, i que les facultats i universitats prioritzin recursos per la millora de la qualitat en els aspectes esmentats.

II. PROFESSORAT UNIVERSITARI

La millora de la qualitat de la formació inicial ha de contemplar, necessàriament, la millora de la qualitat dels equips docents que duen a terme aquesta formació, i la situació laboral d'aquest professorat. El Programa MIF no ha generat cap document que tracti específicament aquest aspecte però els objectius formatius que es marca el document de proposta de model formatiu permet establir alguns objectius relatius a professorat que anirien en la línia d'assolir els objectius formatius.

Les actuacions que s'haurien de dur a terme en aquest àmbit són de llarg abast i, en el seu conjunt, es troben davant el problema sistèmic del finançament de les universitats i d'una reordenació del mapa universitari a Catalunya. Hi ha, però, actuacions concretes que es poden aplicar, amb més o menys esforç per part de les universitats i el govern de la Generalitat, que poden tenir una incidència efectiva en la qualitat de la formació de manera immediata i, a mitjà termini, començar a reconduir algunes de les situacions que només es podran esmenar completament amb canvis més profunds que no són factibles en aquest moment.

ACCIÓ 4. MILLORES EN ELS EQUIPS DOCENTS UNIVERSITARIS

La millora de la formació inicial dels futurs docents demana equips de formadors amb característiques específiques. Per tant, cal una definició de perfils específics per exercir la docència a la formació inicial del professorat.

MESURES CONCRETES

- A. Tenint en compte els objectius formatius recollits en la proposta de model formatiu, proposem orientar la política de contractació de docents per als graus d'Educació Infantil i Educació Primària per tal de construir equips amb tres perfils:
 - i. Docents amb perfils acadèmics típicament universitaris, encarregats de la formació en aspectes fonamentals i teòrics. Aquest perfil –que no sempre té experiència directa de docència a les etapes de l'ensenyament obligatori–, actu-

alment és el més habitual entre els docents amb vinculació estable a la universitat, on realitzen una funció reconeguda i indispensable. Tanmateix, no hauria de ser l'únic perfil present a les facultats encarregades de la formació dels futurs docents. Caldria, doncs, fer els canvis necessaris en la política de contractació de professorat que permetessin la incorporació de més docents d'altres perfils

- ii. Docents amb perfils que combinen una formació acadèmica amb una experiència professional de docent en etapes obligatòries i que, per tant, són els més adients per a encarregar-se de la formació inicial que connecta teoria i pràctica docent. Aquests perfils són menys freqüents com a conseqüència de les polítiques d'acreditació i les condicions laborals de les primeres fases de la carrera professional universitària en relació a les de la carrera docent no universitària. Les universitats podrien, però, promoure la contractació d'aquests perfils donant més importància als perfils de les places de lector el mèrit de la docència no universitària. A mitjà termini caldria repensar el sistema d'acreditació de professorat lector i agregat.
- iii. Docents que estiguin exercint la docència en etapes obligatòries que s'encarrega de la docència més professionalitzadora durant la formació inicial. En aquests moments creiem que les universitats, de manera concertada, haurien de negociar amb el departament d'ensenyament una millora de la figura del professor vinculat perquè sigui atractiva pels professionals més qualificats i perquè permeti una implicació en els equips docents de facultat que actualment no permet i que la figura d'associat no contempla.

ÒRGAN RESPONSABLE

- ✓ Universitats que ofereixen graus d'Educació Infantil i Educació Primària
- ✓ Departament d'Ensenyament
- ✓ AQU

OBSERVACIONS

- a) Els departaments que aporten professors als graus d'Educació Infantil i Educació Primària haurien de definir els perfils de contractació de manera que faci possible l'entrada en plantilla dels perfils a i b, d'acord amb les necessitats docents de cada universitat.
- b) L'AQU hauria de contemplar les característiques d'aquests perfils per tal que es valorin oportunament en els processos d'acreditació creant, si calgués, perfils específics de professorat universitari per a la formació de docents.
- c) Les universitats, la Direcció General d'Universitats i el Departament d'Ensenyament haurien de redefinir la figura de professor vinculat. Aquesta figura ha d'incloure mestres d'educació infantil, primària i secundària que puguin fer docència a la universitat i professors d'universitat que puguin fer docència en etapes obligatòries. Els convenis que contemplesin aquestes figures contractuals haurien de tenir en compte, no únicament les hores de dedicació a cada centre, sinó també la distribució d'aquestes hores de manera que es faciliti la integració dels professors vinculats en els equips docents de les dues institucions en les quals treballi.

ACCIÓ 5. DIGNIFICACIÓ DE LES PLANTILLES DE PROFESSORAT UNIVERSITARI

Més enllà de les figures professionals, la qualitat de la docència pateix de manera molt generalitzada d'una precarització de les plantilles molt per sobre de la mitjana de la resta de facultats.

MESURES CONCRETES

- A. Aplicar una política de contractació de professorat universitari que posi un esforç especial en les facultats d'Educació per anar reduint la distància amb altres facultats.
- B. Establir un acord entre totes les universitats per augmentar el coeficient d'estructura docent dels graus d'Educació Infantil i Educació Primària. Aquesta mesura, amb el compromís explícit dels equips rectorals d'utilitzar l'augment d'ingressos per incrementar la plantilla a temps complet, a més de reduir la precarietat de les plantilles,

permetria flexibilitzar les ràtios d'alumnes-professors en aspectes de la formació inicial que ho requereixen però que no estan prou coberts en l'actualitat. Caldria establir mesures equivalents a les universitats privades.

ÒRGAN RESPONSABLE

- ✓ Universitats que ofereixen graus d'Educació Infantil i Educació Primària
- ✓ Secretaria d'Universitats i Recerca
- ✓ AQU

OBSERVACIONS

- 1) Les universitats que ofereixin formació inicial de mestres s'haurien de comprometre a tenir un percentatge de professorat universitari permanent als equips docents dels estudis de mestre en un termini estable per assolir aquest objectiu. Aquest és un compromís de prioritzar la inversió de recursos en els departaments involucrats.
- 2) L'AQU hauria d'incloure en els seus requisits d'acreditació el compliment d'aquests percentatges per als graus d'Educació Infantil i Educació Primària.
- 3) Per fer possible el punt 1 les universitats, de manera col·legiada i col·laborant amb la DGU, haurien d'augmentar el grau d'experimentalitat o d'estructura dels graus de d'Educació Infantil i Educació Primària.

III. CARRERA PROFESSIONAL DOCENT

ACCIÓ 6. ACCÉS A LA PROFESSIÓ

Una de les prioritats ha de ser la millora de l'actual sistema d'accés a la funció pública docent, aplicant les previsions de la LEC, actualment en suspens per la disposició addicional segona, fins que el Govern de la Generalitat ho determini.

MESURES CONCRETES

- A. Orientar les proves per accedir a la funció pública docent en el sentit de determinar la idoneïtat i la competència dels candidats sobre la base dels coneixements i les aptituds i, si s'escau, mitjançant entrevistes. Les proves no s'han de limitar a quantificar els coneixements dels aspirants, sinó que han de poder acreditar la competència professional docent i la seva idoneïtat, és a dir, la seva adequació a la funció docent i a l'exercici de les tasques encarregades.
- B. Transformar les proves actuals, de manera que passin dels clàssics exàmens de comprovació de coneixements sobre la matèria a un altre tipus de proves que permetin acreditar la competència professional docent.
- C. Establir sistemes per acreditar la competència docent més enllà de la formació inicial, considerant la formació permanent i la pròpia experiència professional. La carrera actual només té en compte els coneixements acreditats en procediments selectius d'ingrés al cos i la mobilitat a cossos superiors, menyspreant les titulacions adquirides amb posterioritat a l'ingrés a la funció pública, mitjançant l'avaluació de la pràctica docent.
- D. Adaptar al sistema d'accés a la borsa de treball els mateixos criteris que la LEC ha dissenyat per accedir a la funció pública. És a dir, valorant les competències professionals dels candidats, i la determinació de la idoneïtat i la competència docent dels aspirants sobre la base dels seus coneixements i aptituds, a través d'una entrevista en el propi centre, tal com preveu l'art. 28 del Decret 39/2014, de 25 de març.
- E. Fins que no sigui exigible com a requisit, establir com a mèrit per accedir a la borsa el títol de postgrau en Educació i del pràcticum resident. Això implica modificar l'article 2 del decret 133/2001, de 29 de maig, atès que, d'acord amb l'article 122.2 de la LEC, el Govern té la competència de regular els requisits i els procediments d'accés a la borsa de treball docent, la durada del nomenament, el període de pràctiques, el procediment de gestió i els criteris d'ordenació de la borsa de treball.

ÒRGAN RESPONSABLE

- ✓ Departament d'Ensenyament

ACCIÓ 7. MOBILITAT FUNCIONAL DEL PROFESSORAT

En consonància amb la proposta de model formatiu, i atès el fort increment de secundària obligatòria que s'està produint en els darrers anys i la manca de professorat habilitat sense el màster de secundària, és urgent formar docents amb experiència en la etapa de secundària obligatòria. A més, l'aposta raonable pel model de l'institut-escola requereix considerar una única etapa obligatòria amb professorat comú que seria docent del centre amb possibilitat de transitar pels diferents nivells educatius.

MESURES CONCRETES

- A. Modificar els criteris de titulació per impartir els ensenyaments de cada etapa educativa i avançar cap a un cos de docents d'educació bàsica. Això implica que el Departament d'Ensenyament firmi un decret que accepti aquesta via i reguli el pas de funcionaris de centres de primària a secundària.
- B. Modificar el sistema de cossos docents de la LOE-LOMCE per un sistema d'especialitats docents que puguin abastar una o més d'una de les etapes que integren l'ensenyament obligatori.
- C. Dissenyar una oferta formativa universitària que permeti als docents de primària accedir a una especialització en àrea (amb complement en contingut i didàctica) per poder exercir a la secundària obligatòria, a més dels complements psicopedagògics propis de l'etapa.

ÒRGAN RESPONSABLE

- ✓ Departament d'Ensenyament
- ✓ Universitats

OBSERVACIONS

- a) L'organització en especialitats docents de l'ensenyament obligatori hauria de permetre que uns mateixos docents puguin exercir al llarg de totes les etapes obligatòries. No ens referim a les actuals especialitats, massa ancorades en els sabers tradicionals

de les ciències i les lletres, sinó en uns àmbits dels coneixements més flexibles i adequats als nous currículums, que han anat evolucionant sense que paral·lelament s'hagin modificat les especialitats.

- b) Caldria, doncs, simplificar l'actual doble estructura organitzativa, substituint l'agrupació en cossos per agrupacions en especialitats docents, flexibilitzant també l'estructura dels llocs de treballs, oberts a funcionaris de diferents especialitats (per exemple, mestres i professors de secundària, que poden compartir activitats a primària i a l'ESO).
- c) En un model global com el que es proposa per als ensenyaments obligatoris, s'ha d'obrir la via a la docència en continguts especialitzats per a titulats del grau corresponent, amb la formació pedagògica adequada a l'etapa educativa, independentment que tinguin o no tinguin la titulació oficial de mestre.
- d) Es proposa, doncs, diversificar els requisits de titulació per impartir la docència a primària i secundària obligatòria.
- e) En el cas de posseir el grau d'Educació Primària, els complements formatius necessaris per accedir a secundària obligatòria serien semblants als expressats en la mesura C. En el cas del professorat de secundària amb el màster aprovat, caldria un complement psicopedagògic per a primària i complements didàctics.

ACCIÓ 8. FORMACIÓ PERMANENT DEL PROFESSORAT

En sintonia amb el model proposat, és urgent avançar cap a un model integrat de formació inicial i formació permanent del professorat, coherent amb el desenvolupament professional docent.

MESURES CONCRETES

- A. Establir un marc comú de formació per a tota la carrera professional, inclosa la formació inicial.
- B. Reduir les hores lectives en el centre per a docents en exercici que assumeixen la formació de docents. Avançar en la figura de professorat vinculat a universitat, com s'ha manifestat en una altra mesura. Les seves funcions serien tutoritzar centres de

pràctiques, tenir docència universitària, promoure intercanvis de centre, formar a l'entrada dels centres, etc.

ÒRGAN RESPONSABLE

- ✓ Universitats que ofereixen graus d'Educació Infantil i Educació Primària
- ✓ Departament d'Ensenyament

OBSERVACIONS

- a) La formació permanent ha de permetre l'adquisició i el canvi d'especialitats i atribucions professionals. També ha de facilitar la formació de postgrau, d'actualització en qualsevol àrea de coneixement, i en coneixement específicament pedagògic i educatiu. També ha de facilitar estades formatives en altres centres educatius i no educatius.
- b) La formació permanent ha d'impulsar la investigació i la innovació, en cooperació amb les universitats, i ha d'incloure la formació d'entrada a un centre quan es canvia de lloc de treball. També ha de permetre la reflexió, l'avaluació i l'elaboració de propostes col·lectives, i l'estudi de casos.
- c) La formació permanent ha d'habilitar per exercir llocs de coordinació, de programació, de gestió, d'inspecció, de formador, entre d'altres.

CRÈDITS

COMISSIÓ TÈCNICA DE SEGUIMENT DEL MIF

MEMBRES

Jaume Aguilar, Jaume Ametller, Carme Armengol, Francesc Codina, Miquel Martínez, Montserrat Payés, Enric Prats.

REDACTORS DEL DOCUMENT

Jaume Aguilar, Jaume Ametller, Carme Armengol, Francesc Codina, Teresa Guixé, Ana Marín, Miquel Martínez, Montserrat Payés, Enric Prats.

EDITORS DEL DOCUMENT

Miquel Martínez, Enric Prats.

PROGRAMA DE MILLORA I INNOVACIÓ EN LA FORMACIÓ INICIAL DE MESTRES (CONSELL INTERUNIVERSITARI DE CATALUNYA)

COORDINACIÓ

Miquel Martínez

SECRETARIA

Enric Prats

COORDINACIÓ TÈCNICA

Teresa Guixé, Ana Marín